

LSS-rådet diarienummer OSN-2026-00132

Minnesanteckningar

Handläggare:
Ulrika Jansson

Minnesanteckningar från LSS-rådets sammanträde i februari

Datum: 2026-02-13

Tid: 13:00–16:00

Lokal: Stadshuset, KF-salen

Närvarande

Tobias Smedberg ordförande (förtroendevald Vänsterpartiet), Catarina Bernet vice ordförande (FUB Uppsala Knivsta), Carolina Bringborn ordinarie ledamot (Moderaterna), Michael Jestin ombudsman (Funktionsrätt), Pia Ek ordinarie ledamot (FUB Uppsala Knivsta), Jonas Wik ordinarie ledamot (Autism Uppsala län), Annie Mattsson ordinarie ledamot (Autism Uppsala län), Birgitta Anér ersättare (Autism Uppsala län), Magnus Lindén ersättare (FUB Uppsala Knivsta), Frigg Mignell ordinarie (Neuro Uppsala Knivsta), David Ling ersättare (Miljöpartiet de gröna).

Inbjudna

Lenita Granlund förvaltningsdirektör, Liselotte Engqvist avdelningschef Arbete och bostad, Lena Thalén avdelningschef Myndighet, Gülperi Saritas verksamhetsutvecklare Kvalitet och utveckling, Inana Selenius fritidsledare, Kultur- idrotts- och fritidsförvaltningen, Therese Melberg verksamhetschef Funktionsstöd, Claire Grahm Eriksson verksamhetsutvecklare Kvalitet och utveckling, Johan Eikman avdelningschef Strategi och avtal, Jeanette Nordin brukarombudsman.

Mötespunkter

1. Paragraf 1 Öppnande av möte

Ordförande Tobias Smedberg öppnar mötet och hälsar välkommen. Presentation av deltagare, ny ledamot David Ling och tjänstepersoner.

2. Paragraf 2 Val av justeringsperson samt datum för justering

Jonas Wik utses till justerare. Justering sker digitalt den 27 februari.

3. Paragraf 3 Fastställande av föredragningslista samt föregående anteckningar

Föredragningslistan fastställs. Föregående minnesanteckningar läggs till handlingarna.

4. Paragraf 4 Årsbokslut – verksamhetsuppföljning LSS

Föredragande Johan Eikman

Bilaga 1

Registrering av tid görs för medarbetare som samtidigt arbetar någon annanstans än på sin ordinarie arbetsplats. Samtal sker med utförare.

20 anmälningar är gjorda till Inspektionen för vård och omsorg (IVO) gällande personlig assistans, 3 polisanmälningar om fusk är gjorda samt 20 underrättelser till Försäkringskassan och Skatteverket.

Fråga: Får dubbelfakturering konsekvenser hos IVO?

Svar: Ja, gällande personlig assistans, dialog sker med att utförare om vikten av att registrera rätt. IVO tar ställning till eventuell påverkan av tillstånd.

Fråga: Hur görs uppföljningarna, vilka olika former finns?

Svar: Man agerar på plats, gör intervjuer av personal och hälso- och sjukvårdsteam.

Fråga: Räknas brukarrevisioner med?

Svar: Ja, vi tittar i brukarenkäter och brukarrevisioner. Vi har också en ständigt pågående samverkan med myndighet som gör individuella uppföljningar.

Fråga: Specificera vad som menas med brukarfokus?

Svar: Gällande vilka risker som finns för brukarna tittar förvaltningen varje år på genomförda riskanalyser samt görs omvärldsbevakning. Verksamheter ska följa avtal och leva upp till kvalitetskrav. Verksamheten intervjuar inte brukarna.

Fråga: Att korrekt antal avvikelser lämnas in stämmer inte med intresseorganisationernas uppgifter.

Svar: Avvikelse finns men de kan vara underrapporterade. Förvaltningen behöver arbeta med systematiken, det blir ett lärande och förståelse.

I efterarbetet finns vissa tydliga förbättringsområden som lärande och efterföljning utifrån uppföljningar. Förvaltningen instämmer i att informationen om visseblåsarfunktioner behöver göras tydlig, tillgänglig och signalera trygghet. Vidare att Kris- och kontinuitetsplaner inte framträtt som tillräckligt utförliga.

5. Paragraf 5 Brukaruppföljningar

Föredragande Claire Grahn-Eriksson

Brukarrevisionerna startade som ett projekt med syftet att brukare ska få komma till tals. Projektet permanentades av Uppsala kommun 2020. Det finns 8 utbildade brukarrevisorer som får stöd av stödrevisorer varav 2 kommer från

intresseorganisationerna. Avdelningschef utser vilka verksamheter där revision ska göras, 6 st per år. Hittills är totalt 20 revisioner genomförda.

Hur det går till:

Ett team med revisorer och stödrevisorer besöker på plats en utsedd verksamhet där de presenterar vad en revision innebär. En kommunikationsöversikt skickas till chef vilken fylls i av intresserad brukare med stöd om behov finns. Brukare och personal intervjuas separat. Varje team bokar in sina respektive revisioner och genomför dem. Därefter träffas teamen och gör en sammanställning av resultatet av revisionerna i form av en rapport. Rapporten med förslag på åtgärder skickas till verksamhetschef, områdeschef och avdelningschef. Verksamhetschef är ansvarig för genomförande/åtgärd. Revisionen tittar på delaktighet och det som framkommit är att de allra flesta i boende och daglig verksamhet känner sig trygga, säger att de trivs bra och får vara med och påverka. De flesta har regelbundna möten mellan personal och brukare, ibland deltar även verksamhetschef. De flesta brukare har uppgett att verksamhetschef är engagerad och närvarande.

Förbättringsområden:

På vissa håll finns en osäkerhet om vad genomförandeplan betyder, främst själva ordet och i några fall saknas uppdaterade planer. Det finns brister i samverkan mellan daglig verksamhet och boende. Upprepade chefsbyten försvårar kontinuitet både för brukare och medarbetare.

Synpunkt: Förtroende finns för genuina intentioner men det finns brukare som inte uppger sina synpunkter då det hänt att de fått repressalier när de gjort det. Det behöver initieras internt hur man får sin röst hörd genom att belysa, informera samt via visselblåsarfunktionen.

Claire fångar upp synpunkten och kan återkomma om hur förvaltningen sprider synpunkts- och visselblåsarfunktionen.

Synpunkt: Det är svårt för vissa brukare att framföra synpunkter på olika sätt, t ex brukare i boende skulle behöva insatsen kontaktperson då det kan vara av vikt att kontakten kommer utifrån. Det kan finnas en svårighet i att boendepersonal klagar på annan boendepersonal. Det finns forskning via nätverket User involved som gällande brukarrevisioner visar att det är avgörande att revisionerna är oberoende, dessa ska inte göras av verksamheten själv. Arbetet görs bättre när inte kommunen sköter det.

Återkoppling: Man arbetar utifrån att vara objektiv samt avidentifieras vem som sagt vad i revisionerna.

6. Paragraf 6 Uppsalas egen musikfestival för personer med funktionsnedsättning (LSS)

Föredragande Gülperi Saritas, Inana Selenius

Bilaga 2

Ett ärende om utträde ur Funkisglädje är beslutat i KS. Syftet är att fler ska kunna vara delaktiga och att festivalen inte bara ska handla om musik utan innefatta flera olika konstformer. Under utredningen av ärendet har man haft kontakt med olika brukarråd och haft samtal med brukare, responsen har varit positiv. En preliminär tidsplan gjordes i höstas och en ny plan beslutades enligt bilaga 2. Festivalen kommer att vara i Uppsala konsert och kongress (UKK), en bra samverkan finns med dem. Tanken är att det ska bli en större festival som ska synas hela året, inkludera alla åldrar och även ge

möjlighet till att testa olika konstformer. Festivalen har inget namn än, målgruppen ska få vara med och hitta ett namn och man kommer under våren att vända sig till kommunens verksamheter för att ta in förslag. Senare i vår ska man rösta fram ett namn. Brukarråden har varit noga med att det sedan ska göras en utvärdering.

Synpunkt: Bra att ha en bred definition vilket blir mer inkluderande, krav på LSS-beslut kan upplevas exkluderande.

Fråga: Hur tänker man angående tävlingsmomentet?

Svar: Tanken var att det inte skulle vara någon tävling men i brukarråden tyckte de flesta att det ska vara en tävling. Det finns tankar om hur man skulle kunna tänka runt detta och man är öppen för fler idéer.

Synpunkt: Det blir en avdramatisering av tävlingsmomentet. Namnförslag: "Alla är bäst". Någon kan ändå vinna.

Fråga: Vilka bjuds in – daglig verksamhet, boende?

Svar: Man har velat gå ifrån kravet på LSS-beslut och vara till för personer i behov av särskilt stöd, att det är upp till en själv om man är intresserad.

Synpunkt: Inställningen välkomnas.

Mejl till funktionsbrevlåda: funkisfestivalen@uppsala.se

7. **Paragraf 7 LSS-riktlinjer – föredragning om uppdrag, diskussion**

Föredragande Lena Thalén

Bilaga 3

Fråga: Hur väljs medarbetarna till anhöriggruppen ut?

Svar: Det är en grupp som Lena håller i, arbetet i gruppen utgår från krav från Socialstyrelsen, bland annat har gruppen arbetat fram en film. Gruppen delger övriga medarbetare.

Kundundersökning:

Man är generellt nöjd med bemötandet men svarstider kan förbättras något. Ytterligare en undersökning via Sveriges kommuner och regioner (SKR) visar positivt, dock låg försvarfrekvens.

Riktlinjer:

En arbetsgrupp finns som består av avdelningschef, enhetschefer för enhet Barn och unga och enhet LSS vuxna, teamledare, strategstöd och jurister i nära dialog med Funktionsrätt. Där ska en riktlinje processas fram. Det pågår en löpande dialog och förhoppning finns om ett beslut i juni. Remiss har gått ut till intresserade föreningar, man reviderar utifrån inspel i samverkan med Funktionsrätt. Ett samarbete finns med Uppsala universitet. Arbetet kommer att presenteras i LSS-rådet.

Riktlinjer för handläggning:

Det finns tankar om att ta hjälp av en person vid Uppsala Universitet med att kvalitetssäkra det som Myndighet skriver fram.

Man vill få till en bra dialog genom hela processen, redan innan man ansökt om stöd ska man uppleva att man blir vägledad. Handläggaren behöver vara tydlig med vad som behövs i samband med en ansökan, t ex vilka intyg. Individens behov och den egna berättelsen ska vägleda genom processen.

Besluten, både muntliga och skriftliga, ska kunna förstås av den de rör. Avslagsbeslut vid pågående insats ska alltid ges genom muntlig kontakt.

Samordningen med andra aktörer är viktig för att ge ett tydligt och säkert stöd som inte upplevs splittrat.

Myndighet ha lyssnat in Funktionsrätt gällande behovet av information till individen om det blir aktuellt med byte av handläggare.

Via uppföljningar av om stödet har utformats enligt beslutet, sker ett systematiskt lärande för hela förvaltningen.

Specifikt för Uppsala kommun:

Förvaltningen har omvärldsspanat och tagit lärdom av Göteborgs kommun. Uppsala kommun tillhandahåller habiliteringsersättning, boendestöd, program och handlingsplan för full delaktighet, samverkansforum t ex brukarråd, LSS-rådet, samverkan med Funktionsrätt.

Fråga: Får man muntligt besked inte bara vid avslag utan även om man blir av med en insats?

Svar: Inte i dagsläget men framgent ska det gälla för alla typer av beslut.

Fråga: Hittills har inte uppföljningar fungerat eller hunnits med, hur ska det fungera bättre framåt?

Svar: Det görs ett omtag med uppföljningar där förvaltningen behöver arbeta på ett annat sätt där man kvalitetssäkrar att både individ och målgrupp följs upp och i det arbetet samarbeta med förvaltningens Systemledning.

Fråga: Definierar ni hur språket ska se ut i besluten så att individen kan förstå efter sina förutsättningar, t ex punktskrift, lättläst, bildstöd? Det är en så avgörande text i personens liv som behöver kommuniceras så att man förstår. Personal ska kunna hjälpa men det som skrivs är i första hand till för individen, snarare än att bara vara juridiskt specifik och tydlig. Det är också en viktig del att inte se överklaganden och avslag som går vidare till domstol som en vägledning utan snarare som en lägsta nivå. Framför allt är det viktigaste att följa individens behov när man bedömer hur man ska skriva för att säkerställa att individen förstår.

Svar: Det är viktigt att individen förstår och också en avvägning vad som måste stå skrivet. Man arbetar t ex med lättläst och tecken i möten men det står i dagsläget inte med i beslutsmeddelandet. Lena tar med detta för att se vad som går att utveckla. Man behöver också arbeta rättssäkert och opartiskt och hela tiden anpassa efter individens önskemål. Dialogen ska fortsätta.

Synpunkt: Kompetensen hos medarbetarna behöver stärkas. De senaste åren har forskning kommit från ett inifrånperspektiv, dock är det svårt att nå ut med de nya resultaten. Ett paradigmskifte har skett där personer med egen erfarenhet blivit starkare och det är viktigt att inte prata om "dem" för att utjämna maktförhållanden. Inom vissa grupper av personer med funktionsnedsättningar får det stora konsekvenser.

Svar: Vi ser att vi ska kunna kompetenshöja och tar gärna emot inspel och har en fortsatt dialog.

Synpunkt: Förvaltningen behöver ställa frågor om vad ni vill ha inspel om. Vetskap finns om oro för att individer blir av med insatser och persontillhörighet. Det finns exempel på insatser som söks år efter år men som avslås varje gång.

Svar: Dialog finns med Funktionsrätt. Vi ska kunna förklara och inte arbeta med schabloner, t ex behöver vi bli bättre på att förmedla och föra fram.

Synpunkt: ”Rättssäkert” och ”respektfullt” är inte samma sak. En huvudpunkt är att för att riktlinjer ska bli bra behöver kompetensen bli väldigt mycket bättre för att kompetenta beslut ska kunna fattas. Fortsatt samarbete välkomnas.

Svar: Vi behöver följa lagstiftning och samtidigt kunna bemöta människor. Ett av det svåraste är att ge negativa besked och på ett respektfullt sätt. Juniora handläggare är ännu inte lika skickliga som de som arbetat länge och är duktiga på båda delarna, målsättningen är att alla ska vara duktiga på att ha ett respektfullt bemötande.

Synpunkt: Det handlar om två olika perspektiv, förvaltningen pratar om kommunikation där man får besked om att man inte får insatser. Från brukarhåll menas att man ska gå djupare i sin kommunikation och dialog.

Svar: Lena kommer gärna och berättar hur man arbetar djupare.

Kommentar: Ordförande m fl poängterar att det är viktigt att det kommer in synpunkter i remissförfarandet.

8. Paragraf 8 Ohyra i bostad med särskild service

Föredragande Therese Melberg

Bilaga 4

I boendet finns sex brukare som bor i egna lägenheter, sex ordinarie personal och fyra visstidsanställda. Sedan sommaren 2025 har boendet haft problem med vägglöss. Verksamhetschefens ledstjärna under den problematiska tiden har varit och är att brukarna ska få beslutade insatser som vanligt och att säkerställa att de är och känner sig trygga i sitt respektive hem. Therese ger en kronologisk redogörelse för saneringsarbetets detaljer.

Fråga: Brukarnas perspektiv saknas i redovisningen. Det finns kännedom om att en brukare blir sittande i sin lägenhet, blir stoppad och måste byta kläder för att få komma ur lägenheten även idag då sju månader gått sedan problemet uppstod. Det finns sjukskriven ordinarie personal vilket skapar oro bland brukare.

Svar: Bedömning har gjorts utifrån alternativet att flytta brukare till ett annat boende eller att göra det bästa som går av situationen och brukare kan bo kvar i sitt hem. Brukarna har fått beviljade insatser men det har inneburit vissa begränsningar. Anticimex har meddelat att en sådan här sanering kan ta ett år.

Kommentar: Kommunen hade kunnat ge extra stöd/insatser.

Svar: Man har haft diskussioner i arbetsgruppen om extra stöd och den möjligheten har funnits.

Therese lyfter att hygienrutiner infördes samma dag som rapporteringen inkom 4:e juli. Utöver boendets åtgärder under sommaren, beställde hyresvärden Rikshem en genomsökning i boendets utrymmen med specialhund 18:e Juli. Först i januari 2026 beställde Rikshem samma specialsökning i hela byggnaden och då upptäcktes vägglöss i de privata bostäderna.

9. Paragraf 9 Funktionsrätt informerar

Föredragande Birgitta Anér, Pia Ek, Michael Jestin

Bilaga 5, 6

Tallkrogen:

Tallkrogen beräknas stå färdigt i maj 2026, man kommer att ha en invigning under dagtid men detaljerna är inte klara ännu, mer information kommer. Byggnationen kommer att bli dyrare än beräknat. Tallkrogen tar gärna emot gåvor så som t ex möbler.

Forskningsprojekt:

En dokumentationsstudie är gjord där personer som själva har intellektuell funktionsnedsättning (IF) har initierat aktiviteterna. Kan jämföras med vård- och omsorgsförvaltningens uppföljningar och dokumentationsplaner.

Storkonferensen:

En ny Mini-Storkonferens kommer 20 maj kl 16.30-20.00. Se inspelad film via länk i bilagan.

Funktionsrätt:

Arbetsgruppen har träffats och även haft interna träffar samt kommer möten med alla andra föreningar att planeras in. Sedan i december finns ett uppdrag till en jurist som tagit fram en rapport om läget rörande riktlinjer LSS i Sverige.

Medborgartjänst och UL-app, badhusinträde, ny centralstation med flera – se bilaga 5

MFD om brottsförebyggande – Se bilaga 5

Barn och unga med komplexa behov – se bilaga 5

Synpunkter på handläggning och beslut inom Myndighet:

Ett stort problem är tidsbegränsade beslut som har blivit en kontrollfunktion. Ett annat problem är kommunikation där det är väldigt svårt för individen att se kopplingen mellan underlag, bedömning och slutsats. Det saknas koppling mellan individuella förutsättningar och lagen, myndigheten går direkt på lagen.

Myndigheten bör hellre fria än fälla, risken för felaktigt avslag bärs av individen, inte längre av myndigheten. Det behövs en holistisk bedömning, mycket är upp till individen att komma in med information och underlag, det är ett bristande utredande. I dagsläget bär individen ett stort ansvar att presentera sitt ärende, går det att göra alternativa ansökningar?

Medskick: En handläggare ska utreda ett behov, inte ta in bevis för att döma. Kommunens praxis att hänvisa till rätten att överklaga blir inte rättssäker då majoriteten av dem som ansöker inte klarar att överklaga. Uppsala kommun sticker ut nationellt med cirka 500 överklagningsärenden. Prejudikatet är miniminivå, Funktionsrätt argumenterar för att titta på individuella behov som lagstiftningen säger.

10. Paragraf 10 På gång i förvaltningen

Föredragande Liselotte Engqvist

Bilaga 7

Bildstöd:

Förvaltningen har tagit fram ett informationsmaterial om samtycke som även

innefattar bildstöd. Man har diskuterat med Ge makten vidare och haft en arbetsgrupp där brukare ingått.

Fråga: Avkrävs samtycke från personer som inte förstår eller inte kan skriva?

Svar: Det kan uppfattas byråkratiskt, en men-prövning kan göras.

Kommentar: FUB vill ha en redovisning av hur många men-prövningar som görs.

Rekommendation att ta del av FUB:s seminarium ”Digital teknik” via länken:

<https://www.youtube.com/watch?v=42TRKWj9hmQ>

Äldreomsorgslyftet:

Utöver befintliga utbildningsområden inom Äldreomsorgslyftet kommer medel för 2026 även kunna användas för personal inom bostad med särskild service. Ett möte är planerat för att titta på om medlen även kan innefatta stödpedagoger.

Brukarsamtalet:

Svarsfrekvensen var cirka 50%, man vet alltså inte vad alla brukare tycker. Varje verksamhetschef ska träffa sina brukare 1 gång per år för att ha en dialog om hur de trivs och hur de upplever det stöd de får. Hittills har det blivit fina och naturliga samtal.

Övertagande av ledsagning:

Det pågår ett bra samarbete och dialog mellan Myndighet och Arbetsgivarenheten på kommunen.

Fråga: Hur löser man frågan om redan anställda på 100% som även vill arbeta som ledsagare?

Svar: Frågan ligger hos HR/Arbetsgivarenheten samt avvaktas svar från KS.

Kommunen ser att vissa inte tackat ja till anställning hos dem efter övertagandet, efter införandet av krav på utdrag från belastningsregistret.

11. Paragraf 11 Övriga frågor

Inga övriga frågor.

12. Paragraf 12 Sammanträdet avslutas

Ordförande tackar för och avslutar sammanträdet.

Bilagor:

- Årsbokslut – Verksamhetsuppföljning LSS
- Uppsalas egen musikfestival för personer med funktionsnedsättning LSS
- LSS riktlinjer – uppdrag, diskussion
- Ohyra i bostad med särskild service
- Funktionsrätt informerar – Tallkrogen, Medborgartjänst, MFD,
- Funktionsrätt Uppsala - Samverkan barn unga med komplexa behov
- På gång i förvaltningen

Elektroniska underskrifter

Det här dokumentet har skrivits under elektroniskt av en eller flera personer

Detta dokument med sina elektroniska underskrifter gäller som självständig handling och uppfyller krav på avancerade elektroniska underskrifter enligt eIDAS-förordningen. Varje underskrift kan valideras med en PDF-läsare med stöd för signaturvalidering eller via valideringstjänsten på sign.uppsala.se. Där återfinns även information om hur du installerar det utfärdarcertifikat som krävs för att PDF-läsaren ska kunna validera alla delar av underskriften.

Om dokumentet skrivs ut på papper, eller om dokumentet 'skrivs ut' till ett nytt PDF-dokument, följer de elektroniska underskrifterna inte med. Endast det elektroniskt underskrivna originaldokumentet går att validera.